

[Elgaard.]

sådan måtte man forstå det — mente, at den siddende regering var den bedst egnede til at styrke gennemførelsen af grundlovs-sagen. Enhver nøgternt dømmende politiker vil sikkert erkende, at en sådan opfordring var det ikke forsvarligt blankt at afvise.

Det viste sig ganske vist, at der for socialdemokratiets vedkommende var knyttet den mærkelige betingelse til opfordringen, at regeringen skulle forsvinde, såsnart den nye grundlov var vedtaget, og give plads for en socialdemokratisk regering. Jeg finder det ganske korrekt, at statsministeren afviste en sådan betingelse. Det ville dog være en ganske ejendommelig parlamentarisk skik at indføre, at regeringen ansattes på tid, således at fra den og den dato skulle et andet, forud udpeget parti overtage regeringsmagten. Jeg vil sige til det socialdemokratiske partis ærede medlemmer, at denne form for regeringspolitik og parti-politik i det danske folketing er så særpræget, at selvom man studerer de 104 år, der er gået, siden vi fik den frie forfatning, vil man aldrig kunne finde noget tilsvarende som dette ønske eller krav — eller hvad man skal kalde det — fra socialdemokratisk side. Jeg tror, man skulle have tænkt sig lidt mere om, men det kan man jo gøre nu bagefter. Vor parlamentariske skik, den, vi nu oven i købet grundlovsfæster, er dog ellers den, at regeringen ikke behøver at tvivle om sin ret til at regere, sålænge den har et parlamentarisk flertal bag sig. Sådan ser vi på det indenfor vor rigsdagsgruppe, og jeg er sikker på, at det er i overensstemmelse med vore vælgeres opfattelse. Jeg må forstå den nuværende politiske situation således, at det radikale venstre og retsforbundet er af samme mening som regeringspartierne. Enhver regering må naturligvis sidde på sædvanlige parlamentariske vilkår; anderledes kan og bør det ikke være.

Hvis jeg har forstået det rigtigt, trak socialdemokratiet sin opfordring til regeringen om at fortsætte tilbage, da det viste sig, at regeringen ikke ville lade sig ansætte på begrænset tid, men dette ændrede intet ved den kendsgerning, at der stadig var et flertal i folketinget, der ønskede, at regeringen skulle fortsætte på sædvanlige parlamentariske vilkår. Socialdemokratiet kan jo ikke i så henseende alene bestemme. Socialdemokratiet har ikke flertal i denne sal, og derfor kan jeg ikke se, at der er

noget som helst at bebrejde statsministeren i anledning af, at han trak sin demissionsbegæring tilbage og lod regeringen fortsætte sit arbejde. Jeg må derfor afvise den kritik af regeringen og af regeringspartiernes forhold til regeringen, som socialdemokratiet har ført frem på dette grundlag. Denne kritik er ikke af en sådan alvor eller styrke eller kraft, at den kan rokke det fjerneste ved den nuværende situation, og jeg synes i og for sig, at socialdemokratiet kunne have begrænset den.

Herefter kunne jeg naturligvis, ligesom det ærede medlem hr. H. C. Hansen tildels gjorde det, hengive mig til en analyse af valgkampen, af valgtalerne og af valgtallene for de forskellige partier, ligesom jeg kunne omtale andre af de indrepolitiske stridsspørgsmål på de forskellige felter. Alt dette vil jeg imidlertid ganske afholde mig fra. Jeg har den opfattelse, som jeg allerede har givet udtryk for, at tiden ikke er inde til et indrepolitisk opgør. Nu må de partier, der står sammen om grundlovsforslaget, samle sig om denne opgaves løsning, og når dette er sket, vil der uden tvivl blive både gunstig lejlighed og rimelig tid for det socialdemokratiske parti til at spille med kræfterne overfor den nu siddende regering.

Karl Olsen: Det ærede medlem hr. H. C. Hansen var i sit indlæg inde på, om det konservative folkeparti skulle have ændret sin stilling til Atlantpolitikken. Hvis det ærede medlem ser tilbage på vor politiske holdning i denne sag, lige fra ministeriet Hedtoft på Danmarks vegne førte os ind i vor nuværende udenrigspolitik, tror jeg ikke, han har noget som helst at bebrejde os. Vor holdning har været positiv, hver gang det drejede sig om at opfylde de forpligtelser, som denne politik førte med sig. Det er ikke os, der har været tøvende med at opfylde disse forpligtelser. Vi vil fortsat, efterhånden som problemerne kræver at blive løst, positivt medvirke til gennemførelsen af de nødvendige foranstaltninger. Det ærede medlem tror ikke selv på, at det konservative folkeparti eller dets udenrigsminister har ændret sin holdning eller vil svigte den udenrigspolitik, som vi har stået sammen med andre partier i dette høje ting om; det kan det ærede medlem ikke alvorligt tro.

Må jeg derefter gøre nogle mere almindelige bemærkninger om valget.